

Ringelpoel (1)

Met dank aan Herman Postema.

I

Gerrit Helmertsz, landbouwer op Alendal onder Maarn van voor 1456-na 1470, tr. Lijsbeth
Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Gerrit Helmich; borgen Goyert Jans, Reyner Gerrits. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1430).

Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Gerrit Helmich; borgen Aernt Henrickx, Goyert Janss, Evert Heinrickx. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1432).

Jacob van Scerpenzeel, schout vanwege de jonkheer van Gaesbeec, Jan van Waghensvelt, Dirc Bor Henricx soen, Henric van Broechusen Willams soen en Henric van Glinthorst, schepenen te Woudenberch, oorkonden dat

1. Eimbert Wessels soen opgedragen heeft aan Johan Spronck van Hamersvelt en jonkvrouw Katrine, zijn vrouw, de eigendom van een kamp land, gelegen op Neder Eecriis, geheten Wesselkamp, aan de bovenzijde begrensd door het land van Aernt van Scaffelaer en Liisbet, weduwe van Willam Quint, aan de benedenzijde door dat van Ghiisbert van Glinthorst,

2. Eymbert voornoemd, Willam die Bruun, Gheriit Helmich en Liisbet, zijn vrouw, Aernt Otten soen en Henric, zijn vrouw opgedragen hebben een halve hofstede met de schuur daarop, gemeen gelegen met het land van Jan Spronck, gelegen aan de Vorder strate, aan de oostzijde begrensd door het land van Willam Ghenp en Jan, zijn broer, aan de westzijde door het erf van Wolfgheer Timans soen. (AE, arch.nr. 0001.02 (Superintendenten), regist 359; 21-08-1441).

Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Evert Henrickx; borgen Gerit Helmich, Gerit Henrickx, Gerit Gysbertss. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1443).

Godert Helmichs boert op een hofstede van 5 oudschild beneden in het woud te Maarsbergen. Dit is waarschijnlijk circa 1444. (Abdij van Berne, inv.nr III.F.0; ca. 1444).

Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Aelbert Gerritsz; borgen Geryt Helmich, Jan van Wyck, Willem van Bommel te Doern. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1445).

Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Evert Henrickx; borgen Geryt Helmich, Henric Peterss, Aelbert Gerrits. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1446).

Ca. 1455 wordt Gerrit Helmich genoemd als bruiker van een hofstede van de erfgenamen van Jacob Borre in Maarn. (HUA, arch.nr. 58, inv.nr. 332; ca. 1455).

Verpachting van de Dom. Maarsbergen: Aelbert Geryts; borgen Claes van Schoenoirde, Geryt Helmync te Manderen. En te Maarsbergen: Geryt Helmync te Manderen; borgen Reyner Lamberts, Aelbert Geryts. (HUA, arch.nr 216, inv.nr 853-1; 1456).

In het morgengeldregister van Maarn staat: Item Lubbert die Wael gelt IX schepel, solvit Gerrit Helmich II stoters ende ½ braspenning. (HUA, arch.nr. 58, inv.nr. 346; 1470).

Uit dit huw.:

1. Helmert Gerritsz, volgt II

II

Helmert Gerritsz, tr. NN

Morgengeld Woudeberg 1501: Helmert Gerritsz 16 sc. (Ringelpoel B-61)

In 1511 is zijn naam doorgestreep en staat er Jan Helmertsz. Mogelijk is hij dezelfde als Helmert Goijertsz, die in 1511 wordt genoemd als bruiker van 't Vliet in Woudeberg (Morgengeld Woudeberg).

In 1525 wordt Helmert Gooijertsz ook genoemd in het huisgeld van Woudeberg.

Uit dit huw.:

1. Jan Helmertsz, volgt III

2. Reijer Helmertsz, landbouwer op de Bruinehoef 1527-1553

In 1527, 1536 en 1545 pacht Reijer Helmertsz van St. Jan Baptist de Bruinehoef te Woudeberg. In 1545 pacht hij dit samen met Matthijs Jansz, zijn zwager. In 1527 is Jan Helmertsz zijn borg. (HUA, arch.nr. 19-1, inv.nr. 31; cf. inv.nr. 1; 13-02-1527, 11-02-1536 en 07-01-1545).

3. Claes Helmertsz, tr. NN

Lauwerens van Wolffswinckel, schout, Gerrit Janss en Mathis Jacobs, schepenen van Woudeberg, oorkonden dat Evert Gerrits, als man en voogd van Alyt Peter Dircks[dochter], Aryaen, man en

voogd van zijn vrouw en Heinrick Tonis voor hemzelf hebben overgedragen aan Claes Helmerss drie morgen op Huissteden. Oorspr. Met de zegels van de oorkonders, fragment van het derde, het eerste en tweede verloren. Grote delen niet te lezen; in dorso: 'transport van drie margen op Huijsstede, opstreckende vande Zeedijck aen Kleijn Landaes de Anno 1547 xxen februarij'. 20-02-1547. Regestnr 507. 1charter (Archief Armen de Poth 1017, 1018).

Uit dit huw.:

1. Helmert Claesz

Akte van transport ten overstaan van schout en schepenen van Woudenberg door Helmert Claess aan Dirck Reijerss en Willemtgen zijn vrouw van 6,5 morgen en 1/16 deel van de Zeedijk tot Klein Landaas, met kwitantie, 1557. (Armen de Poth, Regestnrs 535 en 536; 1557). In 1569 betaalt Helmert Claesz de tins die in 1556 Claes Helmerstsz betaalde. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr 343-8; 26-02-1569).

4. Meus Helmerstsz, geb. ca. 1487

Meus Helmerstsz, ca. 80 jaar oud, verklaart t.v.v. Frans Hendricksz uit naam van zijn landheer dat hij en zijn ouders ruim 50 jaar op de Ringelpoel heeft gewoond; dat het heetveld boven Ringelpoel en Rumelaer steeds gemeenschappelijk is gebruikt door de bewoners van de twee erven "mit heij ind heij mit beesten, schapen, mit plaggen mit torff tho graven".. Ten overstaan van Melchior Evertsz, schout, Arnt Tijmensz en Henrick Huijgensz, schepenen van Scherpenzeel. (Huis Middachten, toegangsnr. 0522, nr. 192: 07-07-1567).

5. NN, tr. Matthijs Jansz, landbouwer op de Bruinehoef 1553-na 1565

Zeven kinderen, zie Meijenhorst onder Maarsbergen.

III

Jan Helmerstsz, landbouwer op de Ringelpoel van voor 1511-na 1536, tr. NN

Morgengeld Woudenberg 1511: Jan Helmerstsz 16 sc. (Ringelpoel B-61).

Huisgeld Woudenberg 1525, nr. 19: Jan Helmerstsz.

In 1527, 1536 en 1545 pacht Reijer Helmerstsz van St. Jan Baptist de Bruinehoef te Woudenberg. In 1545 pacht hij dit samen met Matthijs Jansz, zijn zwager. In 1527 is Jan Helmerstsz zijn borg. (HUA, arch.nr. 19-1, inv.nr. 31; cf. inv.nr. 1; 13-02-1527, 11-02-1536 en 07-01-1545).

De gemene bueren van Woudenberg versus Jan Lubbertsz, scout te Leusden; genoemd Lamfert Geerloffsz, eertyts scout van Leusden, die kwestie had met zekere bueren van Woudenberg als: Geryt Gijsbrechtsz, Evert Gerritsz van Couwenhaven, Willem Petersz, Jacob van Deelen, Jan Helmerss en Jan van Nyewenhuys. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr 188-2; 31-09-1532).

In 1536 is Jan Helmerstsz bruiker van de Ringelpoel (Oudschildgeld Woudenberg nr. 84).

Jhr Jan van Reness van Culemborch imp - versus Thonis Aelbertsz, Melis op Lambach, Jan Helmerstsz, Matthys Jansz, Aelbert Aelbertsz, Peter Gerritsz, Henric Goesenss, Evert Gerritsz, Henrick Jansz, Jan Gijsbertsz, Gijsbert Thonisz, Jan Gerritsz, Gerrit Janss, Willem Petersz, Gijsbert Thonisz, Jan Gijsbertsz, Bart Corsgensz, Eelgis Andriesz, Reyer die Goyer, Dirck Reyersz, Gijsbert Jansz alle te Woudenberg. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr 154-1; 02-09-1549).

Voor de griffie van het Hof van Utrecht compareert Herman Gerritsz van Royen en Gerrit Willemsz te Utrecht die hemluyden borg maakten voor Helmert Jansz wonend op Ringelpoel onder Woudenberg, pachter van Henrick Valckenaer burgemeester der stadt. Helmert is nu gevangen op Vredendorch. Borgen: Jan Helmerstsz, vader van de gevangene, Thys Jansz en Elgis Ariss. (HUA, Archief van de Fam. Matenese 3.20.39; 15-06-1551).

Uitspraak in de zaak voor het Hof van Utrecht tussen Gerrit Gijsbertsz voor zichzelf en namens Reijer Hendricksz en Gerritsz (sic) te Woudenberg, impetranten ter ener zijde en Jan Helmerstsz, Reijer Helmerstsz, Jan Jansz Schaffelaer, Hendrick van Garderen, Thonis Jansz, Huijch Gerritsz, Gijsbert de Cruijff, Gijsbert Willemsz, Willem Thonisz, Jan Philipsz, Gijsbert Gijsbertsz, Evert Dircksz, Jan Gijsbertsz, Mechtelt Reijer Hermansz weduwe, vervangende haar mans erfgenamen, Hendrick van Coten, Claes Helmerstsz, Gijsbert Thonisz, Hendrick Hermansz, Bart Corsgensz, Willem Goertsz, Ot van Wolfswinkel, Heijlten van Wolfswinkel, Hendrick Petersz, Willem Petersz, Laurens Ottensz, Gerrit Lambertsz, Hendrick Adriaensz, Huijch Willemsz, Jacob Jordensz, Jacob van Deelen, en Jacob Gijsbertsz voor zichzelf en namens de overige buurlieden van Woudenberg, speciaal die mede behoren onder de slagen van zekere beek in Leusden, die zij vervangen, defaillanten ter andere zijde. De impetranten hebben enige tijd geleden proces aangeboden tegen de schout van Leusden, Jan Lubbertsz. Hiervoor hebben zij, ook namens de andere inwoners van Woudenberg, kosten gemaakt, nl. 110 gulden aan boeten op 04-05-1533. Hiervoor heeft Gerrit Gijsbertsz, een van de impetranten, een jaarlijkse losrente moeten vestigen op zijn goederen. En omdat zij niet verschijnen voor de schout van Leusden heeft hij geklaagd bij de maarschalk van Eemland. Dat kostte een boete van 22 gulden op 21-05-1546.

Met nog diverse andere kosten van samen meer dan 100 gulden. De gedaagden hebben hun deel in deze kosten niet betaald. Daarom zijn zij voor het Hof gedagvaard op 09-02-1545. Zij worden veroordeeld tot betaling. (HUA, arch.nr 239-1, inv.nr 188-3; 27-06-1552).

Uit dit huw.:

1. Helmert Jansz, volgt IV

IV

Helmert Jansz, landbouwer op de Ringelpoel van voor 1551-1577, tr. NN

Voor de griffie van het Hof van Utrecht compareert Herman Gerritsz van Royen en Gerrit Willemsz te Utrecht die hemluyden borg maakten voor Helmert Jansz wonend op Ringelpoel onder Woudenberg, pachter van Henrick Valckenaer burgemeester der stad. Helmert is nu gevangen op Vredenberg.

Borgen: Jan Helmertss, vader van de gevangene, Thys Jansz en Elgis Ariss. (HUA, Archief van de Fam. Matenese 3.20.39; 15-6-1551. Stuk bevindt zich bij de Hoge Raad van Adel in Den Haag).

In 1555 verhuijrt aen Helmert Jans een thient (Abdij van Berne, inv.nr. IV.G.83; 10-06-1555).

Oudschildgeld Woudenberg 12: Nattegat; 1536: OLV-kapel te Amersfoort (eigenaar) en Thijs Jansz (bruiker).

Oudschildgeld Woudenberg 64: de Ruigehoef op Huistede; 1536: "Nog Eelgis Arrisz voors." (eigenaar) en Gerrit Rijcksz (bruiker).

Wij Jorden Willems en Helmert Jans bekennen te hebben gekocht die thienden behorende aen deselve Jorden Willems sijn bouwinge daer hij nu ter tijt woont. Actum in presentie van getuigen heer Willem Hermans canonick te Amersfoort en Zeger van Achtervelt borger te Amersfoort (w.g. + bij Jorden Willems O bij Helmert Jans en Jan Jacobs van Noordt secretaris tot Doorn) (Abdij van Berne, inv.nr. IV.G.83; 06-07-1562).

In 1563 heeft Antonis Aelberts gehuert van heer Theodorick Spierinck van der Well abt tot Bern die corenthient van den bouhoff die Helmert Jansen gebruijkende is toebehorende Hendrick Valckenaer een tijt van 4 jaeren jaerlicx voor 36 carolus gulden (...) [Abdij van Berne, inv.nr. IV.G.83; 15-11-1563).

Goert Willems zoen moelenaer mit Dirckgen zyn echte huysvrouw hebben beleden als recht ende oirdel wysden Helmert Jan zoen woeneende op die Ryngelpoel een rente van twe gulden 10 stuver jaerlicx die gulden van 20 stuver Hollants uuyt haer huys hoff ende hoffstede moelen ende moelenwerff staende buytten de Slyckpoint ende voorts uuyt alhaer ander goederen die zy inden gerechte van Amersfoirt hebben ende vercrygen moegen nyet uuytgesondert te betalen alle jaer mertini inde wynter ofte 14 dagen daer nae onbegrepen daer van deerste renten verschenen sullen zyn mertini hyemalis toecommende gedurende ter offlossinge toe beheltelicken dat zy comparanten dese voorschreven renten tot allen tyden zullen moegen lossen mit eens twe ende veertich gelycke guldens ende vyff stuver mits die losse een half jaer te voorens op te seggen ende te betalen die verschenen ende onbetaelde renten nae advenant des tyt, sonder alle arch ende list, actum ter presentie van Hertevelt scholt Peter Hoeffkens ende Bertelmeus Henricx zoen vande Glindt schepenen ende my L. Botter secretaris den 22en juny 1569. (Stadsbestuur Amersfoort 436-6; 22-6-1569).

1577 Helmert Jansz van de hofstede waar hij op woont genaamd Ringelpoel. (Abdij van Berne, inv.nr IV.G. 68).

Uit dit huw.:

1. Peter Helmerets, volgt V

2. Huijbert Helmeretsz, tr. Reijertje Hendricks

Uit dit huw.:

1. Helmert Huijbertsz, tr. Gijsbertgen Jans

Johan van Oldenbarnevelt, leenheer van Stoutenburg en Luttkewede, beleent Joost van Vanevelt namens het gasthuis na het overlijden van Frans Andriesz met een halve hoeve land, Daetselaer en Bollenhoffstadt geheten, in pacht bij Helmert Hubertsz, met de tiende en verder de tiende van de Goor, ten overstaan van de leenmannen Jacob van Dam en Willem van Lienaar. Zegel van de oorkonder afgesleten en linksboven beschadigd. In dorso: T'Erff Daetselaer en aantekening betreffende het afleggen van de leeneed door Rutger Poeyt aan Maurits prins van Oranje op 27 april 1620 (Sint Pieters- en Bloklandsgasthuis te Amersfoort, regesten nr. 514; 03-09-1617).

Helmert Hubertsz, gerechtsman van Stoutenburg van 1614-1617, 1623.

Henrick Jansz en zijn vrouw Marritgen Hendricks, won. Leusden lenen 200 gulden van Hubert Helmeretsz, Reijertgen en Gerbrich Helmerets en de onmondige kinderen van Wouter Helmeretsz en zijn vrouw Gijsbertgen Jans, beiden overleden. Onderpand: een vierde deel van het erf Steenbeek,

door hen bewoond. Marge: afgelost d.d. 31-07-1657 door Reijer Maesz Robbert aan Jan Henricksz, mede erfgenaam van Hubert Helmertsz, mede namens de andere erfgenamen. (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 170vo-171; 05-02-1639).

Henrick Jansz en zijn vrouw Marritgen Henricks, won. op Steenbeeck; Jacob Claesz en zijn vrouw Teuntgen Cornelis en namens Huijch Roelen en zijn vrouw Grietgen Cornelis. Zij verkopen aan Reijer Maesz Robbert, lakenkoper en zijn vrouw Marritgen Cornelis de helft van een erf en goed met huis, hof en hofstede, genaamd Steenbeeck, onder Leusden. Voor 500 gulden, waarvan 200 gulden gaat naar de kinderen van Helmert Hubertsz; 150 gulden naar de erfgenamen van Gerritgen van Rijn en 150 gulden naar Goort Thonisz, bombazijnwerker. Procuratie op Jacob Claesz voor not. Dirck Matheusz d.d. 12-08-1641. Gerechtsmannen van Asschat: Rijck Henricksz en Claes Evertsz. (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 198vo-199; 13-08-1641).

Uit dit huw.:

1. Wouter Helmertsz, ov. voor 1639, tr. Gijsbertgen Jans, ov. voor 1639
2. Huijbert Helmertsz
3. Reijertje Helmerts
4. Gerbrich Helmerts

2. Beatrix Huijberts, tr. Jan Teunisz van Garderen

3.? Jacob Hubert Helmertsz, won. Utrecht, tr. Utrecht 21-11-1612 Maijken Peter Jansz, won. Zuilen, tr. (2) Utrecht 28-05-1648 Belijken Jans van Hijsveld

3. Gijsbert Helmertsz, ov. 1618-1620, tr. Adriana Thonisdr, wed. Willem Roelofsen

Van 1601-1607 is Willem Roelofsen pachter van Groot Romselaar.

Van 1607-1620 is Gijsbert Helmertsen pachter van Groot Romselaar.

In 1618 pacht Ghijsbert Helmichss de tiend van Romselaar van Sint Pieter. Borg is zijn stiefzoon Roel Willemsz (Wageningen, Tienden St. Pieter, blz. 36; Ronselaar, 1618)

Van 1620-1625 is Adriana Thonis, wed. Gijsbert Helmertsen pachter van Groot Romselaar.

Gijsbert Helmertsz op....stierf, nalatend Adriana Thonisdr [merk] zijn weduwe en zijn broers en zusters oft hun ki als erfgenamen; Adriana is geassisteerd door haar zoon Roeloff Willems en accordeert met: Henrick Helmertsz, Henrick Fransz, Helmert Fransz, Willem Fransz, voor henzelf en hun huisvrouwen, Harman Thyss [tekent: Jan Thyss], Cornelis Arisz [er tekent: Reyertge huisvrouw van Cornelis Arisz], Gerrit Albertsz en Peter Cornelisz als gehuwd met hun huisvrouwen; Jannichje Helmertsdr, weduwe Jacob Arisz met Henrick Helmerts haar broer voor haarzelf en voor haar kinderen; Ryck Jansz x Hubertgen Henrickx uyt naam van de onmondige kinderen van zaliger Peter Helmerts, Hubertgen's vorige man; Roeloff Willemsz en Jan Thoenisz als gehuwd met hun huisvrouwen; Aeltje Peters weduwe van Willem Jansz voor haar onmondige kinderen bij Willem Jacobsz en Willem Jansz haer twee overleden mans; Henrick Fransz en Helmert Fransz bloedmommers van de onmondige kinderen van Engel Jansz x Jannichge Fransdr; Helmert Hubertsz voor henzelf en vervangende broers en zusters, kinderen van Hubert Helmertsz, allen erfgenamen van zaliger Gysbert Helmerts; gedaan op het erf Ronselaar in Woudenberg; ongedeeld blijft 1/4 van Huyckhorst (De Glind, Barneveld) en de helft van 6 1/2 m op Eckeris (Woudenberg). De weduwe koopt de erfgenamen uit voor 525,-. Tekenen ook: Frans van Tryest en Jan Breeckell. (Notarieel Amersfoort AT002b007, fol. 3; 06-04-1620).

Ca. 1647 verklaart Adriaentien Toenis van Rontseler, wed. Gijsbert Helmerts, omtrent 90 jaar, dat in Scherpenzeel in de tijd voor de Reformatie een altaar gewijd was aan St. Barbara (HGA; Archief Westerholt 275-11, nr. 2, art. 90; z.j.)

4. Reijertje Helmerts, ov. ca. 1638, tr. Cornelis Arisz van Overeem

Zie genealogie Overeem.

5. Dirckje Helmerts, tr. Frans Hendricksz (Overeem)

Zie genealogie Overeem.

6. Henrick Helmertsz Valckenaer, tr. Rikgen Jansen

Uit dit huw.:

1. Lijsje Hendricks, van Lunteren, tr. Barneveld 14-11-1625 Crijn Egberts, op de Glind, zn. van Egbert Jansz

7. Jannichje Helmertsdr, 1620 weduwe Jacob Arisz

8. Aeltje Helmerts, tr. (1) Harmen Thijsz, tr. (2) Peter NN

Uit het 1^e huw.:

1. Thijs Harmensz (zie onder?)

2. Helmertgen Harmans, tr. Scherpenzeel 19-06-1617 Cornelis Jansz van 't Voort, zn. van Jan Woutersz en Geertgen Brant Teunisz

Uit het 2^e huw.:

1. Grietje Peters, ov. voor 1628, tr. Thonis Jansz van Steenbeeck, geb. ca. 1575, landbouwer op Steenbeeck in Asschat

Zie genealogie Steenbeeck.

9. Willem Helmertsz, tr. Hendrickje Jacobs

V

Peter Helmertsz, landbouwer op de Ringelpoel van 1577-1604, tr. Hubertgen Henrickx, landbouwster op de Ringelpoel van voor 1604-1605. Hubertgen Henrickx, tr. (2) Rijck Jansz van Steenbeeck, landbouwer op de Ringelpoel van 1606-na 1642, tr. (3) Elis Jansen, won. Maarsbergen

Cornelis van Byler Henrickx transporteert aan Peter Helmichs te Woudenberg wonend, een rente. (RHC ZOU, arch.nr 67, inv.nr 580-4 (oude nummer); 11-11-1577).

Jacob Ariss pacht Haksvoort te Maarsbergen. Borgen Arris Henricks en Peter Helmerts (1578).

Reijnier van Woudenberch won binnen Dijn int land van Berch en Engelbert van Woudenberch als man en voocht van zijn huisvrouw won binnen Embrick inde lande van Cleve impetranten en Peter Helmerts en Jan Hoven tsamen ende elcx van henlieden bijzonder gedaagde. Eijsch ter fine die gedaegde gecondemneert sullen worden in den inhoude van de acte van cautie voor den gerechte van Maarn dd 4-11-1577 en breder als in de requeste cum expensis. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 154-3 Eijschrol; 26-10-1579).

Aelbert Harmansz impetrant en Peter Helmertsz gedaagde. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 154-3 Eijschrol; 26-10-1579).

Peter Helmerts, won. Woudenberg requirant, en Aelbert Hermans oock aldaer gerequireerde. (HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 154-3 Eijschrol; 03-11-1579).

Anno XVe ende LXXX den XXVI july heeft Peter Helmerts van heer Theodirck Spierinck van Well, abt ende prelaet van Bern, gepacht den tyt van vier jaeren sonder middel naeden anderen volgende, de coornthiende metter smaelthiende vanden bouhoff genoempt Groot Rumelair daer hij jegenwoirdich op woont jaerlicx voir vijftich carolus gulden van XX stuivers brabantts tstuck, daer den iersten pacht aff verschijnen op S. Mertens dach inden wijnter commende anno XVe ende LXXX. Ende noch alle jaer een vette gans ofte eenen Philipsgulden dair voir. Ende sal eens gheven tot rantsoen gelt van elcken gulden vijff stuver die welcke hij Peter voirschreven gereet betaelt heeft. Actum den XXVI july anno LXXX tot Mersbergen opt hoff. In kennisse der waerheyt heeft Peter Helmert zynen ghewoonlycken naem hier onder op spacium van desen gestelt. Peter Helmertsz. (Abdij van Berne, inv.nr. IV.G.70.; 26-07-1580).

Peter Helmerts heeft gepacht de corenthiende vanden bouhoff daer hij op woont genaemt Ringelpoel toe behorende Henrick Valkenair XXXVI gulden.

Ende noch vande smaelthiende van drie bouhoven te weten den synen, Joorden Willemsz ende Frans Henricksz XIII gulden.

Alnoch een vette gans off XII stuivers daer voir.

Ontfangen bij mijn heer den V septembris anno LXXX van Peter Helmerts vijftich karoli guldens.

Solvit so van synen coornthiende als van de smaelthiende der drie voirschreven erven, de anno LXXXIX.

De coornthiende mette smaelthiende van Peter Helmerts bouhoff heeft hy Peter voirschreven gepacht van myn heer den XXVI july anno XVe ende LXXX den tyt van III jaeren, jaerlijcks voir vijftich Caroli gulden ende een vette gans off XXV stuivers daer voir. Ende vijff stuivers van elcken gulden eens tot rantsoen. Ende thien stuivers voir den camerlinck. (Abdij van Berne, inv.nr. IV.G.69; 26-07-1580).

Transport van de rentebrief van 1-5-1577 op Matthys van Hensberch door: Louff van Waveren schout, Henrick Thonisz en Jan Meuss buyrluyden te Wo ook namens de buyrmeesters; getekend: Jan Jansz, Ariaen Jansz, Willem Jansz, Jan Tymensz, Willem Gerritsz Schaffelaer, Jan Hermensz, Jacob Matthysz, Willem Voet Gijsbertsz, Peter Helmertsz en Willem Gerytsz. (HUA, Staten van Utrecht, inv.nr 827; 13-01-1582).

Peter Helmerts won Woudenberg op de Ringelpoel constitueert zich borg voor Hendrick Aerts van Geijtenbeeck zo hij ageert impetrant jegens Gerbrich Eelgis Cornelisdr [HUA, Hof van Utrecht, inv.nr. 233-1; 28-11-1584).

In 1584 genoemd in de tienden van Maarsbergen: De cornthiende van onsen bouhoff daer Henrick Meliss op woont heeft gepacht Peter Helmertsz. Idem van Groot Rumelaar waar Jan Evertsz op woont

toebehorende de erfgenamen van juff. van Ruijtenborch heeft gepacht Peter Helmertsz. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.14).

Peter Helmerts gelt ons jaerlijcx van corntiende mitsgaders smael thient van de bouwhof daer hij op woont genoemt Ringelpoel toebehorende de erfgenamen Valckenaer 50 gulden (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.14; 1585).

Gerrit van Rijn stelt zich borg voor de uitvoer van 25 schepel rogge naar Woudenberg door Peter Helmertsz waarbij een verklaring van ontvangst overgeleverd moet worden door het bestuur van Woudenberg 02-09-1589 (Stadsbestuur Amersfoort 16, fol. 19vo; 02-09-1589).

In 1594 wordt Peter Helmertsz genoemd als pachter te Woudenberg. (RHC ZOU, arch.nr. 702-9, inv.nr. 3605).

Rekening van de tienden: Woudenberg: Willem Goertsz en Frans Hendricksz op Klein Rumelaar.

Antonis Jordensz, Hendrick Fransz en Peter Helmertsz. (HUA, arch.nr. 702-9, inv.nr. 3605; 1594).

In 1599 is Peter Helmertsz pachter van de Ringelpoel (Oudschildgeld Woudenberg nr. 84).

Peter Helmertsz heeft van ons ghepacht de III dach juny anno 1600 die coerenthyende met die smaelthyende des bouhoeff daer Peter voerscreven op voent toebehoorende die erffgenamen van jonker Herman Valkenaer ende dat voer dit teege-wordighe jaer voer die somme van LXX gulden Martini te betalen. All noch een mudde haeveren Amerfortse maete. All noch een vette gans offte XXVII stuivers daer voer. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.18; 1601).

Peter Helmerts is schuldich vanden thiende van synen bouwhoff grove ende smaelthiende voordien jaere 1604 de somme van LXX gulden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.21; 1604).

Opten VII february anno 1606 ontfangen van Ryck Jansz met syne huysvrouw de somme van XXXV gulden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.21; 07-02-1606).

Opten XIII aprilis 1606 ontfangen van Ryckart Jans de somme van XXXV gulden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.22; 13-04-1606).

De weduwe Peeter Helmerts is schuldich vanden thiende van haeren bouwhoff daer sy op woont grove ende smaelthiende voor desen jaere 1605 LXX gulden.

Alnoch I mud haveren ende een vette gansse.

Hyer op ontfangen vanden weduwe op VI february anno 1606 de somme van XXXV gulden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.22; 1605).

Peter Helmertsz wedue geldt ons jaerlycks vande thyende soo groeff ende smael thyende vande bauhoff daer sy op woent LXX gulden.

All noch een mudde haeveren, ende een vette gans ofte XXVII stuivers daer voer.

Opten X february 1606 ontfangen van Huberten Peeters een mudde haveren.

Opten XIII aprilis 1606 ontfangen van Ryckart Jans de somme van XXXV gulden.

Item opten XX september 1607 de somme van XVII gulden.

Item by Hubertken Peeters betaelt aenden ontfanger die somme van L gulden.

Item ontfangen van Hubertken Peeters XX gulden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.A.22; 10-02-1606).

XXVI decembris XVIe elffve heeft den prelaet geassigneert aenden proest in mindernisse syne pensions den jare XVIe twaelffve, op Ryck Janssz pachter vande thiende op Ringelpoel voor gelycke somme als deselve Ryck over den jaere XVIe elffve schuldich is naerder blyckende byden pachtboeck de anno XVIe elffve de somme van LXX ponden. (Abdij van Berne, inv.nr. V.C.26; 16-12-1611).

Rijck Janssz gelt d'Abdye jaerlycx vanden groeve als smale thinden van d'erff op Ringelpoel LXX ponden. 6^e van 6 jaar.

Betaelt Rijck Janssz aenden proest 1612 LII ponden X stuivers.

Betaelt Ryck Janssz IX juny 1613 voor de volle betalinge van desen jaere XVII ponden X stuivers. (Abdij van Berne, inv.nr. V.C.26; 1612).

Hendrick Huijgen, won. Asschat, stelt zich borg voor Thonis Jansz van Steenbeeck, won. Asschat om in september 1614 415 gulden te betalen aan Rijck Jansz (1/4 deel), Cornelis Gijsbertsz (1/4 deel) en Maria Jansz (1/4 deel), Rijck Jansz en Cornelis Gijsbertsz ook als voogden van de kinderen van Thonis Jansz en Fijtgen Jans (1/4 deel). Volgens akkoord van d.d. 15-05-1613, voor Thijman van Cuijck, raad voor het Hof van Utrecht, door het Hof bevestigd op 20-05-1613. Gerechtsmannen van Asschat: Lodewijck Lommertsz en Hendrick Dircksz, won. op Stoutenborch. (Dorpsgerecht Leusden 1048, fol. 146-147; 03-09-1613).

Franck Jansz, waard, won. Maarn, verklaart t.v.v. de maarschalk van Eemland dat Rijck Jansz, Thonis Jansz, Jacob Petersz en Evert Harmansz ca. twee maanden geleden bij hem zijn geweest. Zij hadden met twee paarden en een wagen mest op de Maarnse meent gebracht voor Adriaen Brueckelen. Hij wilde hen nog een dag huren voor 4 1/2 gulden. Zij verklaren dat Adriaen hen nog 3-17-0 schuldig is. (Dorpsgerecht Leusden 1048, fol. 147-148; 15-11-1613).

Rijck Janssen, op Rumelaer (Quotisatie en Consumptiegeld Woudenberg nr. 40; 1614).

Gijsbert Helmertsz op....stierf, nalatend Adriana Thonisdr zijn weduwe en zijn broers en zusters oft hun ki als erfgenamen; Adriana vs is geassisteerd door haar zoon Roeloff Willems en accordeert met:

Henrick Helmertsz, Henrick Fransz, Helmert Fransz, Willem Fransz vhz en hun huisvrouwen, Harman Thysz [teKent: Jan Thyss], Cornelis Arisz [er teKent: Reyertge hvr van Cornelis Ariss], Gerrit Albertsz en Peter Cornelisz als x hun hvrwen; Jannichje Helmertsdr weduwe Jacob Arisz met Henrick Helmerts haar broer vhz en voor haar ki; Ryck Jansz x Hubertgen Henrickx uyt naam van de onm ki van zaliger Peter Helmerts, Hubertgen's vorige man; Roeloff Willemsz en Jan Thoenisz als x hvrwen; Aeltje Peters weduwe van Willem Jansz voor haar onm ki bij Willem Jacobsz en Willem Jansz haer twee overleden mans; Henrick Fransz en Helmert Fransz bloedmombers v/d onm ki van Engel Jansz x Jannichge Fransdr; Helmert Hubertsz vhz en verv broers en zusters, kinderen van Hubert Helmertsz, al erfg van zaliger Gysbert Helmerts; gedaan op het erf Ronselaer in Woudenberg; ongedeeld blijft 1/4 van Huyckhorst en de helft van 6 2 m op Eeckeris. De weduwe koopt de erfg uit voor 525,-. Tekenen ook: Frans van Tryest en Jan Breeckell. (EA, Not. Arch., inv.nr AT002b007; 06-04-1620).

Harman van Bornbergen brouwer x Jfr Damiana van Davelaer transporteren aan Ryck Jansz van Steenbeeck wonende opt erve Rynghelpoel gerecht Woudenberg de helft van land geheten Vagencamp, 4½ morgen maast terve de Weteringe int gerecht Hoochlant, 1 mud is leenroerig aan de heer v Stoutenborch & Luttkewede, waarvan de wederhelft door Helmert Matthijsz is gekocht van de verkopers, 1700,-. (EA, Not. Arch., inv.nr AT007b001; 11-04-1641).

Rijck Jansz en zijn vrouw Hubertgen Henricks, voor een vierde deel; Henrick Thonisz, voor hemzelf en dezelfde Henrick Thonisz en Brandt Thonisz en Goordt Jansz, brouwer als momber van het onmondige kind van wijlen Jan Thonisz en zijn vrouw Gerbrich Jans, Goortgen Brandts, wed. Thonis Jansz, geassisteerd door haar zoon Brandt Thonisz, voor een vierde deel, samen voor de helft, verkopen aan Reijer Maesz Robbert, lakenkoper en zijn vrouw Marritgen Cornelis, de helft van een erf en goed met huis, hof en hofstede, genaamd Steenbeeck, onder Leusden. Gebruikt door Henrick Jansz. De andere helft is van de kopers, gekocht d.d. 13-08-1641 voor het gerecht van Henrick Jansz. (Dorpsgerecht Leusden 1049, fol. 205vo-206; 22-07-1642).

Wordt Jan Eliz te Maarsbergen bij dode van zijn stiefvader Rijk Jansz van Steenbeeck beleend met 1 mud land in Vakenkamp in Hoogland. (Kort, blz. 226; 08-06-1645).

Uit dit huw.:

1. Aeltje Peter Helmertsdr, van Woudenberg, tr. (1) Leusden en Hoogland (gerecht) 08-03-1616 Willem Jansz, van Leusden, tr. (2) Willem Jacobsz

Ringelpoel (2)

Thijs NN (Harmensz?, zie boven), tr. NN

Uit dit huw.:

1. Grietje/Geertje Thijssen, tr. (1) Peel Petersz, ov. 1664/1665, zn. van Peter Jansz en Janneke Pelen, tr. won. op den Tweel onder Barneveld (2) Leusden (gerecht) (otr. Barneveld) 07-08-1665 Gijsbert Wulphertsz, zn. van Wulpher Gijsbertsz, won. Lokhorst, van Leusden

Zie genealogie Tweel.

2. Helmert Thijsz, volgt II

II

Helmert Thijsz, landbouwer op de Ringelpoel 1653-1671, tr. NN (Peters)

In 1653 wordt Helmert Thijsz genoemd in het Slaperdijkgeld van Woudenberg. Hij woont dan op de Ringelpoel.

In 1656 is Helmert Thijsz, won. Woudenberg, getuige in het proces van de pachters van Maarsbergen voor het Hof van Utrecht. (HUA, Not. Arch., inv.nr. U034a003; 08-06-1656).

Geertgen Tijssen, weduwe van Peel Peters, geassisteert met haar broer Helmert Tijssen, alsmede Peter Janssen en Aris Hendericxe als mombers over de drie onmondige dochters van Peel Petersse met name Aeltien, Jantien en Wijntien Pelen, approbatie van een magescheid d.d. 18-07-1665, waarbij de wederzijdse partijen elk een helft is toebedeeld. (De herengoederen op de Veluwe, deel 1, blz. 80-82 "Den groten Tweel"; 22-07-1665).

Uit dit huw.:

1. Peter Helmersz, begr. Doorn tussen 12/19-09-1717, op de Ringelpoel, tr. (1) Doorn (att. van Woudenberg) 08-11-1674 Marringje Cornelis, van Maarn, tr. won. Maarn (2) Doorn 05-03-1682 Heijltje Jans, won. Maarn, get. zus Gerrigjen Jans, tr. won. Maarn (3) Doorn 29-11-1685 Stijntje Dircks

2. Gijsbertje Helmers, won. Ringelpoel, tr. Amersfoort (Oud Kath. 't Zand) 24-02-1671 Gijsbert Thijsz, won. op Groot Landaas, geb. ca. 1652, landbouwer op de Ringelpoel 1671-1684, op Maarsbergens Rumelaar 1684-1691, ov. 1691/1693, zn. van Thijs Gijsbertsz en Marij Willems

In 1670 koopt Gijsbert Thijsen te Woudenberg van Anthonis Melchertsen honderd immen met bijen die op dat moment te Ravenswaaij staan (RAZU; Notarieel Wijk bij Duurstede; 20-04-1670).

Gysbert Thysz met zijn huisvrouw en twee onmondige kinderen, bouwman op Ringelpoel. [HUA, arch.nr. 58, inv.nr. 543, Huisgezinnen Woudenberg 1675, nr. 105).

Jacob Reijertsz daagt Gijsbert Thijsz, op de Ringelpoel, voor het gerecht. (Dorpsgerecht Woudenberg 2343, blz. 75; 30-10-1679).

Thonis Petersz eist betaling van Gijsbert Thijsz, op de Ringelpoel. Betaling van 110 gulden met aftrek van 43 gulden voor verdiend bodeloorn, verdiend door de zoon van Thonis Petersz. (Dorpsgerecht Woudenberg 2343, blz. 83; 04-11-1680).

Gijsbert Thijsz te Woudenberg (HUA, Hof 236-3; 12-03-1681).

Thonis Petersz, als erfgenaam van zijn zoon Hendrick Teunisz eist betaling van Gijsbert Thijssen, op de Ringelpoel. Betaling van 38 gulden voor verdiend loon. Uitspraak: betalen. (Dorpsgerecht Woudenberg 2343, blz. 93, 96, 99; 16-02-1682, 18-05-1682, 10-08-1682).

Gysbert Thijssen won. bij Woudenberg constitueert (HUA, Hof 330-3; 21-11-1683).

Gijsbert Thijssen impetrant - versus Evert Petersz rademaker te Woudenberg gedaagde (HUA, Hof 188-25; 17-05-1684).

Ingaande 1 januari 1685 pacht hij voor de duur van zes jaar van het Convent van de Wittevrouwen de hofstede Ringelpoel met de hujsinge, berg, schuren, schaaapsschotten, boomgaarden, bouw- en weilanden en de helft van 90 morgen heetveld onder Woudenberg, voor 330 gulden p.j. Volgens het inleidende register waarin alle oppervlakten zijn verantwoord, pacht Willem Rutten Lockhorst in totaal 102 morgen land en heide. Voorgaande pachter was Gijsbert Tijssen (HUA, Domkapittel 853-77; 11-07-1684).

In 1686 is Gijsbert Thijsses weduwe bruiker van 5 1/5 morgen in de Lageweyj (Oudschildgeld Woudenberg 108).

Verkoop van de Vagenkamp gelegen op Hoogland door Jan Willems Druijff en als lasthebber van Gijsbert Thijssen voor de ene helfte en voor 2/5 part van de andere helfte Jacob Jans en Petertje Jans weduwe van Claas Willems, Sander Andries, . . . , Jannetje Aris dogter van Aris Jans voor 3/5 part van de andere helft, groot omtrent 5 mergen bij Thonus en Gijsberts Jacobs gebruikt daaraen de eene sijde 't Erf Schoonoord, zijdzijde 't Erf de Wetering, westzijde de Malehoek en noordzijde de geerfde van de Malen wesende van 't voors land een mudde (geseijts) leenroerig aan de Huijze Lutticque Weede. Wesende de ene helfte thiendplichtig ende belast met *f* 500 ten behoeve van de erfgenamen van Steven Versteegh zijnde dit land ook gehouden aan de bruikers van 't land mede genaemd de Vagenkamp competeerende de hr. v.d. Malen voorn te laten gebruiken een vrije uijt of overwegh door dit land. Koper. do Gerardus Blotenburg voor *f* 1280. (AE, Notarieel Amersfoort AT023b001; 12-01-1694). Gijsbertje Helmers wed. van Gijsbert Thijssen w.o. Woudenberg zijnde een dochter van Helmer Thijssen in zijn leven gewoont hebbende onder Woudenberg en verklaarde de comparante in cragte deses te approberen de vercopeningen van de helfte van 2/5 parten van de andere helfte van seecker parceil land genaamt Vagenkamp gelegen op Hoogland (daar de resterende 3/5 parten en de helfte Jacob Jans (?) cum suis toecomt). Bij Jan Willemsz Druijff hare neve als lasthebber van haer comparante hebbende (aen) de Gerardus Sterkenburgt bedienaar des Goddelijken Woords alhier bij openbare opveilinge den 12 jan. 1694 (ver)coft breeder volgens de coopconditiën. Zij machtigd Jan Willem Druijff om uit haar naam te compareeren voor de schout van 't Hoogeland (Blotenburgh?) i.v.m. de last van *f* 500 als ten behoeve van de erf. van Steven Versteegh in haar compr. voors helfte is gevestigd (AE, Notarieel Amersfoort AT023a001; 02-03-1694).

Samengesteld door:

Henk van Woudenberg,
november 2018

herzien augustus 2019
herzien maart 2021